Eksamen på Økonomistudiet vinter 2016-17 Økonomiske Principper B

1. årsprøve

20. februar 2017

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider (inkl. denne).

OBS: Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangsvej, skal du kontakte en tilsynsførende og blive registreret som syg hos denne. Derefter afleverer du en blank besvarelse i systemet og forlader eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Opgave A

Svar på følgende tre spørgsmål.

- 1. Beskriv kort de tre typer af arbejdsløshed, som er behandlet i kurset.
- 2. Sandt eller falsk? Seignorage (møntningsgevinst) beskriver størrelsen af den gevinst, virksomhederne opnår ved, at de kan opkræve højere priser. Begrund.
- 3. Sandt eller falsk? Ekspansiv finanspolitik er mere virkningsfuld i en lille åben økonomi, hvor der føres fastkurspolitik end i en lille åben økonomi, hvor valutakursen er fleksibel. Begrund.

Opgave B

I denne opgave ses der nærmere på nogle af konsekvenserne ved at indføre et skattestop. Betragt til det formål følgende økonomiske model

$$Y = C + I + \bar{G} + NX \tag{B.1}$$

$$C = a + b \cdot (Y - T), \quad a, b > 0, \quad b < 1$$
 (B.2)

$$I = c - d \cdot \bar{r}^*, \quad c, d > 0 \tag{B.3}$$

$$NX = f - g \cdot \left(\frac{\bar{e} \cdot \bar{P}}{\bar{P}^*}\right), \quad f, g > 0$$
 (B.4)

$$\frac{M}{\bar{P}} = h \cdot Y - j \cdot \bar{r}^* \quad h, j > 0 \tag{B.5}$$

$$T = \bar{T} \tag{B.6}$$

hvor Y angiver den aggregerede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser, C er den private forbrugsefterspørgsel, I er investeringsefterspørgslen, G er det offentlige forbrug, T er de samlede skattebetalinger, r^* er den internationale realrente. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen. Modellens endogene variable er dermed Y, C, I, NX, T og M.

- 1. Beskriv modellen og alle relationerne kortfattet. Er modellen mest velegnet til at beskrive en økonomi på det korte eller lange sigt? Giv et eksempel på et land, modellen er velegnet til at beskrive. Begrund.
- 2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalyseskema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalyseskema *eller* et piledigram. Er der klassisk dikotomi i modellen? Begrund.

3. Illustrer konsekvenserne af en stigning i den internationale rente i et IS-LM-diagram (der ønskes blot en kvalitiativ illustration – det er ikke nødvendigt at udlede IS- og LM-kurverne) med Y ud ad 1.-aksen og e op ad 2.-aksen. Hvordan påvirkes Y, C og I?

En løsning af modellen med hensyn til Y giver følgende resultat

$$Y = \frac{1}{1-b} \cdot \left[(a+c+f) + \bar{G} - b \cdot \bar{T} - d \cdot \bar{r}^* - g \cdot \frac{\bar{e} \cdot P}{\bar{P}^*} \right]. \tag{B.7}$$

- 4. Benyt kausalanalysen til at afgøre, hvilke ligninger der skal benyttes for at udlede (B.7). Udled (B.7).
- 5. Benyt (B.7) til at afgøre, hvor stor en effekt en ændring i det internationale realrenteniveau, r^* , vil have på den indenlandske efterspørgsel Y.

I det følgende kaldes ovenstående model bestående af (B.1)-(B.6) for model 1.

Betragt herefter følgende modifikation af modellen, hvor (B.6) erstattes af (B.8) og (B.9);

$$H = k \cdot Y, \quad k > 0 \tag{B.8}$$

$$T = t \cdot H, \quad 0 < t < 1 \tag{B.9}$$

hvor H angiver de reale boligpriser, og hvor t angiver skattesatsen på ejerboliger. I det følgende kaldes modellen bestående af (B.1)-(B.5), (B.8) og (B.9) for $model\ 2$. De endogene variable i $model\ 2$ består dermed af Y, C, I, NX, T, M og H.

6. Forklar indholdet bag ligning (B.8) og (B.9).

 $Model\ 2$ kan løses for Y som

$$Y = \frac{1}{1 - b \cdot [1 - t \cdot k]} \left[(a + c + f) + \bar{G} - d \cdot \bar{r}^* - g \cdot \frac{\bar{e} \cdot \bar{P}}{\bar{P}^*} \right]$$
(B.10)

7. Udled (B.10) og benyt udtrykket til at vurdere, hvor stor effekten på Y af en ændring i den internationale rente nu er. Hvor er effekten størst – i $model\ 1$ eller i $model\ 2$? Begrund.

I 2002 indførte Danmarks daværende regering et såkaldt skattestop, der blandt andet indebar, at boligskatterne blev fastfrosset på 2002-niveau. Den nuværende regering har lagt op til at afskaffe denne fastfrysning og i stedet lade beskatningen følge boligpriserne.

8. Benyt resultaterne, der er opnået med model 1 og model 2, til at diskutere, hvorvidt det ud fra en stabiliseringspolitisk betragtning er fornuftigt at afskaffe fastfrysningen af boligskatterne.